

ترشنا

ترشنا

محمور قلندری

سپت سندھو پبلی کیشنز

ذکر یا مسجد سٹریٹ، درائن روڈ، دیرہ اسماعیل خان

ساڈی سجاٹ اُچا
تے سچا ادب

ہار سنگھار

کاشف رحمن کاشف

سبھے حقوق را کھوے ہن

کتاب	:	ترشنا
شاعر	:	محمور قلندری
مکھ پناں	:	عجب خان
مشینی لکھت	:	قیصر ساحل
مُل	:	400 روپے
پہلی چھاپ	:	23 مارچ 2015ء
طرفوں	:	سپت سندھو دیرہ اسماعیل خان
چھاپن ہار	:	بی پی ایچ پرنٹرز، لہور
وڈنڈ ہار	:	ق پبلی کیشنز، دیرہ اسماعیل خان

اپنے سوہنے ٹسنگتی تے اپنے شیشے

سکین آفتاب خان مروت

نانویں

سرناواں

اُنھاں لوکیں دے ناں چھیاں وستیاں وسائے
اُنھاں وستیاں دے ناں چیرھیاں وس نہیں سنکیاں
اُنھاں چُنڑیاں دے ناں چیرھیاں لیراں تھیاں
اُنھاں لیراں دے ناں چیرھے چُنڑی دے ہن
اُنھاں پنگھیں دے ناں چیرھیاں رس نہیں سنکیاں
اُنھاں پکھیاں دے ناں چیرھے بے گھر تھئے
اُنھاں کلیاں دے ناں چیرھے پھل نہیں تھیاں
اُنھاں راتیں دے ناں چیرھیاں سچھ بھن ڈتن
اُنھاں جھوکیں دے ناں چیرھے برتھی گیاں
اُنھاں وستیاں دے ناں چیرھیاں اکھیں دے سامنے اچڑ دیاں ڈٹھم
اُنھاں لوکیں دے ناں چیرھے لاشیں کوں ترتیب ڈیندے رہے
اُنھاں یاریں دے ناں چیرھے مل نہیں سنگے

لڑیاں

- 14 1 نینوا
- 22 2 کوئی ہووے ہا
- 24 3 اکھ توں پنج دی قطار آئی ہوسی
- 26 4 چوری چھپی لاوٹی
- 28 5 بجھارت
- 30 6 رُت آگئی ہے پر پھھوٹ دی ناں کر قلام پرندیں دے
- 31 7 راج ہووے رواج ہوندے ہن
- 32 8 اسان تاں سینگھی لٹ گئے
- 34 9 ہئی کنارے کنارے کناری لگی
- 35 10 زندگی دامن ان تلی تے
- 36 11 ڈ ڈھپ
- 37 12 زندگی دی مثال سگریٹ نہیں
- 38 13 ایڈا ظلم ہاز ہرینیاں دا
- 39 14 پرتاوا
- 40 15 ساکوں اچ تیں یاد ہے اچ واگوں
- 41 16 ڈو پڑیاں

44	ہر شخص دیاں اکھیں نیلیاں ہن	17
46	سنپے	18
49	اے زندگی تیں کیا ڈتے	19
50	راتیں کیندی یاد دے چٹگاں خونی شعلے تھی ویندے ہن	20
51	شام تھیوے تاں زرد تھی وینداں	21
52	اڈا گئی ہے خوشبو	22
53	گلی کملی	23
55	کوئی نیاں تاں گ رچی ہے	24
56	ہمیشہ دی خیر	25
58	چیرھے آپ مہاڑے بل ویندن	26
59	تہا کوں زخم ڈے کے مسکرا ڈیوٹ دی عادت ہے	27
60	چندرے دی گلوئی	28
61	ماما حقو	29
63	گجھارت	30
64	کڈنیں کندھلی کیں جھاتی اے دیداری تاں ناں تھئی ناں	31
65	نہ کوئی سینگھی نہ سنکٹاٹی	32
67	سدھی سیندھ	33
69	میڈا اندر چرتیں پھولیاں گے	34
70	نیلیاں اکھیں	35
72	قتل میڈے دا جتنا چرچا ہا	36
73	ایں محبت نچی ودی رہی ہے	37
74	گلاواں	38

76	عمر ساری دی اے مزوری نہیں	39
77	بھاگوںد	40
78	بھنوالی	41
81	کروا	42
82	عشق میڈے دا حال کندھلی تے	43
83	تیڈیاں یاداں نشے دے وچ پھین	44
84	ٹری ہوئی تسبیح وانگول کھنڈ گئی ہے زندگی	45
85	جگارا	46
86	کھپ	47
87	ازلاں توں ساڈی یاری	48
88	سینے دے صحرا دے اندر	49
89	روح ساڈی پار دی	50
90	خیال	51
92	میڈے اندر قیامت ہے	52
93	روح تاں جوگ اچ روگڑی گا وے من دی مونجھ رسولی	53
94	قتل	54
96	فلک تے ٹکراں ودا مریندا ہا چندر راتیں	55
97	دل اے پیلھوں دادل چو ہے میڈا	56
98	سرائیکو	57
99	شجر پرندے اڈ اڈ تے	58
100	Allien	59
101	دیرتیں ہلدی ہوئی لاٹ ڈٹھے میڈو	60

102	اساں پلھوں پُساے ہا سے اے قے بہوں پراٹے ہن	61
103	تھ پچھاویں پٹ گئے	62
105	اوندی اچی حویلی ہے	63
106	گول	64
108	اساں ایویں یکدم اُچو ویسوں	65
109	توٹیں چوساہ اُدھارے ہن	66
110	دل دے مہمان قتل تھی گئے ہن	67
111	جھلار	68
113	توں نکھڑا ہن توں چُچھتاں سہی میں کیا محسوس کیتا ہے	69
114	شہر کوئی دفن تھی گئے شاید	70
115	چیویں کہ جوگی دی کچھی وچ کوئی بک ادھنانگ ضروری ہے	71
116	اساں برباد نہیں تھیندے تیڈیاں اکھیں دے منظر وچ	72
117	کوئی اسا کوں کھڑا گیا ہی	73
118	اپٹے پیرے سنبھال کے رکھوں	74
119	غیور باغی ناویں	75
120	اے سچ ہے مونجھ مریندی ہے	76
121	رگ رگ خشک ہے	77
122	اساں لوک ہن لوک لُپے پڑو گے	78
123	اوکوں چاٹ دا ہم اے میں ہوساں	79
124	اللہ راسی	80
126	دل دے اندر اے ڈر جہیاں کیوں ہے	81
127	سک	82

128	او ہتھ چا وے اوندے ہتھیں اشارے ٹرٹ کے ڈھاندے ہن	83
129	بے خبری	84
131	ہے اکھیں تا نگ پر نی کوئی	85
132	پکھٹوں	86
133	متام	87
134	کمبارا	88
138	سچائی سولی تے پختی ہے	89
137	جنون	90
139	چلکدی چڑی	91
140	انت	92
141	میڈیاں چیکاں اجائیاں ہن	93
142	ہوا ہوامیڈے دل رباکوں دعاوی ڈیویں سلام ڈیویں	94
143	ہسٹ بھابھ بھابھ بھابھ کے مچ بگئی ہے	95
144	تنختی	96

شام تھیوے تاں زرد تھی وینداں
میڈے اندر دے ڈر نکل آندن
ہک تمنا دا سر قلم تھیندے
ہئی تمنا دے پر نکل آندن
میڈے اندر کوئی تھل پھسڑ دا پے
میڈے پیراں تے سر نکل آندن

منیوا

اچھایار ملک! میں ویندراں.....

رات دا پوٹا ہک تھیندا پئے.....!!

اچ وی گھر کندھلی ٹپ کے ونچٹا پوسی.....

”مرشد بہہ بہہ پندرہ منٹ بہہ“

ہک وچے میں پٹھک توں گھر لگا ویساں توں وی لگا ونچیں

بہہ یار جس آئی پئی ہے۔

..... بس! ملک ساکوں اجازتاں

اچھا صبر مرشد میں وت تیلوں تھوڑا چھوڑی آواں

نہیں نہیں ملک بس توں سکون کر ”اپٹا علاقہ ہے“

نت وانگوں اچ وی کالی رات دی چپ دی کن پڑیندی ہوئی آواز دے اندھارے دے تار حویل

دیاں گلگیاں نال گلگھیں کریندے ہوئیں جیں ویلے میں ملک سجاد دی جھاتوں سڑک تے آن

کے چپلی چھنڈ کی ہے تاں ایویں محسوس تھئے جیویں کیس اندھارے دی چیل تے چھمک ماری

ہووے.....

چو امیں پاسے اتنی چپ، اتنی چپ ہئی ذری ہک کڑواتے وی ماحول کنبد اہئی، اتنی چپ چو ہر ساہ دا

الاصاف سٹیندا پیا ہئی.....

ہک عجیب خوف میڈے اندر دے تماشے دا کلھا تماش بین..... خوف

کندھلی ٹپ کے بھاء آلی کٹھی وچ پئی ہوئی پنچری وچ ٹھڈی نچ بھاجی نال ٹھڈے نچ گھراں

جلدی جلدی نگلٹن ویلے بابے سنیں دا خوف.....

اے ماحول، وسوں، ایں وستی دے برباد تھیونٹ دا خوف..... ہک ان ڈٹھا خوف.....

میڈیاں ہولیں، ہولیں، سونہاں تھیندا ہو یا اٹھ سونہاں خوف اکھ اچ پا کے بے نیازی دی چادر بیٹھ لکھ کھن دی زندگی جی پوندے ہاسے۔

فزرنال اماں دوڈ نڈھ

”توں اکیوں سرتے چاڑی ویندی ہیں“

اتنی ڈھل نہ ڈیویں ہاتاں نواب زادہ رات دے ہک ہک وچے گھر نہ آوے ہا.....!!
میں تاں اے سمجھی وداہمی جو زندگی بس ہوٹل، چوک تے چاہ دانان ہے مگر وقت دے پکھیاں دی جھار کتنے بل چُک گئی، ہئی اے تاں میڈے اندر دا خوف میڈے اندر دا ڈر اڈ رہو لیں، ہولیں یقین دی سلطنت اچ پیر رکھیندا اودا ہے.....

کیں جھیں فزرتھی ہے چاریں پاسے چیک چھاڑا، ہر چہرہ ڈراڈرا ہویا، خبر نہیں آوٹ والا منظر کیا کیا ڈکھلیدے۔ کیں جھیں کیں جھیں طوفاناں دے پڑدے ٹہسن، ہر چہرہ اپٹے اپٹے حصے دی مونجھ چاتی ودے.....

کنہوں سماں دے گاڈے لڈے ویندن..... کڈھاؤں گھریں دے سودے لگدے پے ہن.....
کنا ہوں زمین وکدی پئی ہے.....

ایویں محسوس تھیندے، جیویں محشر دے میدان اچ ودے ہیں.....
اے کے جھیں فزرتھی ہے چہیندا سجھا اُبھراٹ سیتی شام دی لالی دیواراں تے مل گئے۔ کے جھیاں لال سو جھل ہے، جنیں امن دی چھاں بھن ڈتی ہے.....
پتہ نہیں اے کے جنیں فزرتھی ہے.....

اچ احساس تھئے زندگی صرف چاہ چوک تے ہوٹل دانان نہیں۔ زندگی وچ ایسے موڑ وی آندن جتھاں آپٹے ہووٹ دا احساس ختم تھی ویندے.....

میڈے اندر میڈے ہووٹ دی نشانی ہوسی

کوئی تاں ہووے میڈے ہووٹ دا حوالہ ڈیوے

شاید اے موڑ وی اوہ موڑ ہووے.....

عجیب موڑ ہے پتہ نی کنتے ویندے پئے ہیں۔

میں ککھا.....

بالکل ککھا.....

اتنا ککھا.....

چو میڈی مہار گھلیندی ودی ہے

نہ کوئی ہتھ نہ کوئی موہری نہ کوئی اگو اوٹ.....

عجیب اوٹ ڈٹھے صحرا دے بے انت بن ہتھاں زندگی دی تس دے چھیکڑی گھٹ ہن..... ہر کھیڈ
، ہر رستہ ہر جہان توں بے خبر میکوں کوئی سدھ کوئی۔

کھیڈ کیا ہے اے ڈو جہاناں دی

ہک تماشا ہے پے تماشا وچ

اے کے جنیں فزرتھی ہے

چیند اسو جھل سا کوں پنچ ورہیں دی جلا وطنی دان کیتی گے

عجیب ڈکھ ہے.....

جنیں ویلے بھرے ہوئے گھر دی حویلی آ لے طاق داپاھروں آلا کنڈا سکھٹاں بند تھیون داہیلک

وی نہ ہووے تے ول اٹھاں جندرے لڑکدے کھڑے ہوون.....

عجیب ڈکھ ہے.....

ماتم کریندی ہوئی حویلی تے حویلی دیاں کندھاں میڈی پگھی وچ میڈے چھیکڑے پیرے

میڈے مونہہ دوڈھیندے پٹن..... وقت دے بے رحم شکرے دے پریں تے بہہ کے ضلع لیہ

دے تھل وچ ہلدی ہوئی ریت دے سینے وچ تھوڑی جنیں سئی کپڑھٹی کیتے چھاں مل پئی ہے۔

پورے..... پنچ سال مقدر دے پہڑے وچ جلا وطنی دی پنڈ چا کے صحرا وچ

ٹھلدے رہ گئے ہیں شاید مقسوم دے تارے دی گردش تھوڑی دیر کیتے رُک گئی ہے.....

ساوی کچھوووووووووچ

کئی سوسال پرائی بو ہڑ

تے ول اوں بو ہڑ دے پٹھ دری!!!

تے دری تے ہک دور!

ہک بالکل الگ دور!

الگ دنیا!

اول دور دامام

چاچا اماموں

چیندی ساوی داسا واپائی.....

اول سخی دی ساوی دیاں چند سببیاں

سخی دی ساوی دے چار پترے

ہزار خطرے کول ٹال ڈیوٹ آ لے پیالے..... اپٹے اندر دی ساری کاوڑ اپٹے اندر دی ساری

رتول اکھیں وچ ہکی جھاتے جمع کر گھندی ہے

ہمیشہ دی خیر

تو پانوالہ چوک تے تسینگھیاں دی ٹولی وچ بولی مریندے ہوئے کھلدے چہرے جنہیں ویلے یاد آ

ویندن تاں ایں لگدا ہے جیویں کیس تھل دے وچ کال دے بعد بے تحاشہ مینہ تھیوے..... ہر

دیگر سینے دے غمتان وچوں وینٹ آندے ہن

”اے میڈے شہر دی دیگر ہنٹ تیکوں کون منیندا ہوسی“

رات دے ڈوہے.....؟

سگریٹ بکھیندی ہوئی تیلی دے کھڑ کار تے ہوش دی اکھ کھلی ہے تاں میکوں ایویں لگے جیویں

میں بہوں کھلتھی گیا ہوواں..... وقت دی ایں بے رحم واچھڑ وچ ہک اے جنہیں لہروی ہئی پئی

چیرھسی اٹنے اندر ہزار محشر لگتی ودی ہئی..... چیرھسی میڈی وستی، میڈی وسوں، میڈے شہر دامن اڈا
گئی ہے..... ہر اکھانج خوف، ہر شام شام غریباں..... تے ہر دیگر شہر دے ڈگرے تے تکھی رہ
گئی ہے.....

بھاٹ تے مال چھیڑو دے مونہہ دوڈ کیکھ ڈ کیکھ کے بکاندے.....

ہر کوئی اٹنی جھاتے کھا۔ اتنا ککھا..... ”چھتا میں“

میڈیاں بگلیاں وچ میڈے پیرے، میڈے پیراں کوں گول گول مس گئے ہن۔

ہر یاد ہاں دے ایویں پارویندی ہے

چیویں ”چولے دے پار سگریٹ دا چھرا“

چوک تے ماچے چپ کر کے سٹے پئے ہن ناں کناؤں حقے دی گرو گرو..... نہ کوئی حالات تے

تبصرہ.....

اتنی چپ..... اتنا ککھپ..... ہر شے ککھی..... اتنی ککھی ”چھتا میں“

رات دے چھیکوئی پہراے کے جھیاں احساس ہے.....

رات وی سڑی ہوئی سگریٹ دے ٹوٹے جتنی رہ گئی ہے..... کئی آنجھیاں بندہ۔ کوئی ایسا شخص

کوئی تاں ہووے

چیرھا آکھے

رات دے ڈوڈ ووجے تک کتھاں ہوندیں، کوئی تاں ہووے چیرھا آکھے، شام کوں جلدی گھر آیا

کر، کوئی تاں چکھے توں اتنی سگریٹ کیوں پیندیں، تیڈا چہرہ پیلا کیوں تھی گئے، کوئی تاں ہووے

چیرھا آکھے ڈ کیکھ تیڈے نال دے سنگتی اسمان کوں ٹاکیاں لئی ودن، کوئی تاں ہووے چیرھا

جھٹک کے آکھے وچ گھر دوونج

کوئی تاں ہووے چیرھا جا گدا پیا ہووے

کتنا ککھپ ہے..... ہر شے ککھی..... اتنی ککھی ”چھتا میں“

پورے پنج سال شعور کوں بیداری توں بچائی رہ گئے ہیں..... وقت دا تر پل تے پریں وچ پل

کے کڈاں اڈ راک تھئے کوئی سُدھ کوئی، لوگ ولٹ لگ پگئے شہر دی وسوں دے مونہہ تے تھوڑی
تھوڑی ساول ولٹ پئے گئی..... ہو لے ہو لے چچھڑیاں چھتیر چھوڑن لگ گیاں زہریلے پل دا
ڈینھوں اچٹی کھکھر وچ بہہ گیا..... ساڈے پیروی ساڈے بگلیاں دی سبک اچ ول آئے ہن

.....

بھل اے کیا ہے..... کتنی بدل گئی ہے میڈی وتی.....

کتنی اچو گئی ہے میڈی وتی..... کتنی ککھی تھی گئی ہے میڈی وتی.....

اتنی ککھی..... اتنی ککھی..... ”چھتا ککھا میں“

ہک قیامت ہئی چیند امیدان میڈی وسوں ہئی

توں قیامت دا صرف سٹدا ہیں

ساڈے پاسے تاں آئی ودی رہی ہے

”اچھا.....! یار ملک! میں وینداں“.....

ہا..... مرشد! ونج شام تھیدی پئی ہے

حالات دی چس کوئی“

ہا.....! یار ملک سجاد! میں ہنٹ وینداں“

ہنٹ تاں کئی اے آکھن آلاوی کوئی.....

نواب زادے رات دے ہک ہک وچے تک پھر دے راہندن.....

کتنے ککھے تھی گئے ہیں؟؟

کوئی ہووے ہا

..... کوئی تاں ہووے ہا

محمور قلندری

اسماعیل دادیرہ

بابا سئیں دے حضور

کوئی ہووے ہا
 چیڑھا آکھے ہا
 گھر شام کوں جلدی آیا کر
 تیڈے نال دے سینگھے ڈکھتاں سہی
 کوئی چندر دے سیراں کر آئے
 کوئی تارے تر وڑا آسمانوں آئے
 کوئی روہ دی چوٹی چم آئے
 کوئی قید ہوا کوں کیتی پئے
 تیڈے نال دے سینگھے
 آکھ کرائیں کوڑتے ہا

کوئی ہووے ہا
 چہڑھا آکھے ہا
 توں اتلی سگریٹ کیوں پیندیں
 تیڈا چہرہ پیلا کیوں تھی گئے
 وچ گھر دووچ میڈے آندیاں تیں
 تیں گھر توں بہر نکلا نہیں
 جیں ویلے گھر دوو آوے ہا سمجھاوے ہا

کوئی ہووے ہا
 چہڑھا آکھے ہا
 تیڈی رات وی روٹی ٹھر گئی ہے
 مخمورز مانہ ٹھیک نوی
 گھر شام کوں جلدی آیا کر
 میکوں بابا رچ احساس تھئے

کوئی ہووے ہا
 چہڑھا آکھے ہا

○○○

اکھ توں ہنج دی قطار ائی ہوسی
 چیرھی دامن دے پار ائی ہوسی
 ساڈے پاسے انویں خزاواں ہن
 تیڈے پاسے بہار ائی ہوسی
 کتنے ونگیں دے نال ٹولی وچ
 ونگ تیڈی بزار ائی ہوسی
 مَنجھی ، مَنجھی ہوا نظر دی ہے
 وت سنیہاں وسار ائی ہوسی

تھکی تھکی ہے زندگی ساڈی
 پہلے کہیں کوں گزار آئی ہوسی
 کہیں دے خوشیاں دا قافلہ مر گئے
 تیڈے ہتھیں مہار آئی ہوسی
 کیوں نکھڑیا ہے گھر بھرانویں دا
 کیوں ادھ ایچ دوار آئی ہوسی
 (سید عابد کاظمی اپنے پتریرے تہ سگتی لیکھے)

○○○

چوری چُچھی لاوٹی
ول چا ہلاوٹی

چہرے تے خزاں ہے
اکھیں وچ ساوٹی

تن تاں کھا گئی
کر کر کھاوٹی

وچ وے کبوتر
آنوٹی نی کاوٹی

سڈ آوے یار دا
جُتی کيہاں پاوٹی

یار میں مناوٹیں

عید نی مناوٹی

تھیوٹی نی رکتی

آوٹی تاں آوٹی

زندگی دی روگری

جوگ وچ ڳاوٹی

دل بے قصور ہا

بھاہ نہی لاوٹی

بجھارت

اچ وی ساڈی پٹھک تے
 اوہیں محفل مچدی ہے ماچے تے
 اوہیں شرطیاں لگدیاں رہ ویندن
 اوہیں سو جھی چڑھدی راہندی ہے
 اوہیں ٹو بتاں تھیندیاں رہ ویندن
 اوہیں ڈوہڑے ماہیے ہوندے ہن
 اوہیں ٹوکا نال ٹھکارے ہن
 اوہیں چھلا پوچ دی ڈنڈ ہے پئی
 اوہیں گولے پین تماخوں وچ
 اوہیں تاش دی بازی چلدی ہے
 اوہیں قصے چلدے رہ ویندن

اچ وی ساڈی پیٹھک دی
 اوں ڈنگی کچی کندھلی تے
 کجھ سینگھیں دے تصویراں ہن
 کجھ کو لے نال تحریراں ہن

اچ وی پرلی وستی وچ
 مشہور پگوا آوے تاں
 سب سینگھے سٹن ویندے ہن
 بھل سب سینگھیاں ہک سینگھے تے
 ہک عجب بھارت گھتی ہے
 مخمور قلندری بیٹھک تے
 بچھ کیوں نہیں آند امدت توں

○○○

رُت آ بگئی ہے پر پھٹھڑا دی ناں کر قلام پرندیں دے
 کل شام توں لکری، لکری تے ہن پئے کہرام پرندیں دے
 پرگتیں ہوئیں دا کیا حق ہے او ڈیکھن خواب ازادی دے
 چھیں ڈینھ دی تاکی بند تھئی ہے اے چمن سلام پرندیں دے
 ہر کوئی صیاد نظر دا ہے ہتھ ہتھ وچ پنجرے آ گئے ہن
 اکھ اکھ ہے آ لھٹیں، آ لھٹیں تے نہیں امن ارام پرندیں دے
 میں پیریں چھیاں بن بن کے کئی چپ کلیارے بھچے ہن
 اوں کلیاں چھک چھک ڈھک چھوڑے ملے ان پیغام پرندیں دے
 مخمور قلندری بچپن وچ ہک اڈدی چڑی ماری ہم
 اچ ڈینھ تائیں میڈے سر ہن پئے کئی کئی الزام پرندیں دے

○○○

راج ہووے رواج ہوندے ہن
 بعد دے وچ خراج ہوندے ہن
 پتھریں دے مزاج نہیں ہوندے
 لوک پتھر مزاج ہوندے ہن
 یار یاری جگیر ہوندی ہے
 یار یاریں دی لاپج ہوندے ہن
 ہوش ہوندن ہوا دے وچ ساڈے
 روز ساڈے معراج ہوندے ہن
 ساکوں ساحل اداس کر ڈیندے
 اپٹے اپٹے مزاج ہوندے ہن

اساں تاں سینگھی لٹ گئے

نہ مال نہ مہیوال ہے
 کڈاں دا مویا کال ہے
 ٹلی ولا کوئی ٹنگ نہ تھی
 ویڑھی تے نویں ونگ نہ تھی
 در کن نہیں بھالے تھی سڳے
 جالے نہیں کالے تھی سڳے
 چلھے دے وچ دھوں نہیں رہیا
 پلے دے وچ بھوں نہیں رہیا
 سری ہنڈایا ساگ نہیں
 ساڈا او پہلا بھاگ نہیں
 ہے گھپ اندھارا جھوک تے
 ماچے نہیں نکھتے چوک تے
 سیندھیں دے سر وچ دھوڑ ہے
 ویڑھا پُہارن کوڑ ہے

ہتھیں دی مہندی لہہ گئی
 کجلے دی کتری ویہہ گئی
 خالی سفیلاں تھی گئیاں
 دُھر دُھر دلیلاں تھی گیاں
 ہائے ہائے او ویلے راج دے
 ہائے ہائے او برتن ڈاج دے
 لیپے تے چوپے نہیں بچے
 پپوں تے پوپے نہیں بچے
 سینگھیں دے ہنٹ او سنگ نہیں رہے
 ساڈے او پہلے رنگ نہیں رہے
 ناں زلف ول والی اڑی
 تھی تھی پھراں گالھی اڑی
 چٹی دے تارے تڑٹ پگئے
 سارے سہارے تڑٹ پگئے
 اساں تاں سینگھی لٹ پگئے
 اساں تاں سینگھی لٹ پگئے

○○○

ہنسی کنارے کنارے کناری لگی
 اوندی چچی ہوا کوں وی پیاری لگی
 تیڈے سانول خیالیں خیالیں دے وچ
 میڈی اکھ نہیں ذری رات ساری لگی
 میں تاں لوکیں دا کہو تماشا تھیاں
 میکوں اے ساری دنیا مداری لگی
 ہک عاشق میکوں بد دُعا ڈے پئے
 کہیں نہ کہیں نال ظالم آ یاری لگی
 جنیں ڈیہاڑے دے لیلام تھئے ہیں اساں
 اوں ڈیہاڑے توں ہر شے بزاری لگی

○○○

زندگی دا مزان تلی تے
چئی ودے ہیں جہان تلی تے

ہک دفعہ میں وی سچ الایا ہا
آگئی ہے زبان تلی تے

صرف عنوان متھے لکھے گئے
باقی سارا دیوان تلی تے

میں محبت دا مہت رکھیا ہے
کون رکھدا ہے جان تلی تے

یاد تیڈی بے وقت آندی ہے
تھے تماخوں زیان تلی تے

ڈُ ڈھپ

کلکی اڳوں پھوڑی گھت کے سمن والے

رات دی ادھاج اُٹھی کھڑدن

کیوں چواتھاں کئی کئی پھر دے بگھے

پالک روندن

ڈھیر غریب چو ہوندن

تار محل اچ راھوٹ والے

نکل کھڑوندن

اتلا آدھن

اپنے روندے پال رہے سہو

یادریا وچ سٹو

اتھوں کلکیاں پٹو

○○○

زندگی دی مثال سگریٹ نہیں
سُکی تیلی ہے ہلدی آندی ہے
ایں لگی ہے اے زندگی میکوں
لال جھنڈی ہے ہلدی آندی ہے
غم ازل توں مرید ہن ساڈے
ہک روایت ہے چلدی آندی ہے
زخم تھی گئی ہے مونجھ اندر دی
یاد شکلاں ہلدی آندی ہے

○○○

اڀڙا ظالم ها زهر نيناں دا
 هاں تے نيٺے نشان تھی گئے هن
 ميڙياں آساں کون ٺيڪ مل پئي هے
 ميڙے غم هنن جوان تھی گئے هن
 پنڊھ سارا ها هڪ ڏيهڙے تيئن
 کتله صدياں زيان تھی گئے هن
 من دے اندر فرات مونجھيں دے
 جسم ساڙے دمان تھی گئے هن

پرتاوا

گزرے وقت دی کاتی چا کے
 آندے پل کوں کپڑن چلوں
 ان پُچھے ہر کندھلی اُتے
 سیگھی بگوہے تھپن چلوں
 آ او ویلہ نپن چلوں

○○○

ساکوں اچ تئیں یاد ہے اچ وانگوں
 چڈاں ہاں دے شہر اچ لٹ پئی ہئی
 ساڈا گھر اسمان دی سیدھ اچ ہا
 ساڈے گھر تے بجلی تڑپ پئی ہئی
 اسان ڈو گھٹ پی کے بس کر گئے
 اچاں جام دے وچ ڈو گھٹ پئی ہئی
 ساڈی اکھ دے مارو تھل دے وچ
 ہک نہر نگال دی پھٹ پئی ہئی
 کہیں بُت دی صورت شیشے چھیں
 ساڈے ہتھوں یکدم چھٹ پئی ہئی
 ہک تھل ای تھل ہا سینے وچ
 میڈے روح دی سسی ہٹ پئی ہئی

ڈو پڑیاں

ہائے ہائے اوویے نہیں بھلے
 چڈاں تھکڑیاں پدھ کے کانیں تے
 بھالیندے ہاسے کھکھریں کوں
 چڈاں پہلی واری وستی وچ
 بس ہارٹن آن وگایا ہا
 اوں ساڈا مال ڈرایا ہا
 چڈاں ٹوکرے لاکے ویڑھے وچ
 کئی چلکدے چڑیاں نپ نپ کے
 کوئی خاص نشانی لاڈیوٹن
 پچھ پٹ کے انت اڈیوٹن

ہائے ہائے اوویے نہیں بھلدے
 اوچیک چہاڑا چلھے تے
 اے پہلی روٹی میں کھاساں
 ایں گالھ تے رولے ہوندے ہن
 چڈاں سکھٹیں چولے ہوندے ہن
 چڈاں ہن خزانے پلوں وچ
 اولگ چھپ لگ چھپ کھپڈ دیں ہوئیں
 کڈی لکٹا نال کھوٹی دے
 کڈی تاک دے اوڈ ہر لگ ونچٹاں
 ساہ سگ ونچٹاں
 چڈاں پوہ دیاں لسیاں کھمٹیں وچ
 کوئی پینگھ فلک تیں آوے ہا
 ساڈی تاڑی پینگھ تیں ویندی ہی
 اورات دی ماء دے ڈرکولوں
 ساڈاں اشام توں پہلے سم ونچٹاں
 ہائے ہائے اوویے نہیں بھلدے
 اوویے کیویں بھل سکدن

چڈاں آکھیا ہا اُستاد سا کوں
 چلو تختیاں چنو۔ املا لکھنے
 میڈی مس کو نہی میں رُناں ہم
 میڈی ہنج کوں پونجھ کے تیں سانول
 ڈ وپڑیاں میکوں ڈتیاں ہن
 تیڈے ڈ وپڑیاں میں ہالیں تیں
 محمور قلندری ڈیوٹیاں ہن!

(چانچے بھرا علی عباس دے ناں)

○○○

ہر شخص دیاں اکھیں نیلیاں ہن
 تیڈے شہر اچ بلدیاں تیلیاں ہن
 اساں پہلے والے نہیں رہ گئے
 ساڈے اندر بہوں تبدیلیاں ہن
 ناں گئی زندگی دے مونڈھیں تے
 اساں اپٹیاں لاشاں گھیلیاں ہن
 پئی ہاں وچ تاڑی وچدی ہے
 تیڈیاں یاداں چھیل چھیلیاں ہن

موم زور خزاں ہئی ات واری
 ہر وٹ دے شاخاں پیلیاں ہن
 ودے لگدن تیڈی وتٹی وچ
 تیڈیاں ونگاں پہوں شرمیلیاں ہن
 کہیں رگ رگ وچ بارود بھرے
 ساڈیاں نسلاں وی زہریلیاں ہن
 (آفتاب خان دی محبت دے ناں)

سنبھے

ہوا کوں آکھو چو
 رات دی راٹنی دا اخیر سلام ہووی
 تے آھدی ہاوی
 تیڈے بدن اج باروددی بو بھرتج گئی ہے
 تیڈی جوانی لیج گئی ہے

ہوا کوں آکھو
 چو ہک مسافر سلام ڈیندی
 تے آھدا ہاوی
 میں چیرھے پیرے تے ٹردا وینداں
 اے میکوں منزل تانی چکھسن
 اے میڈے پیرے مٹانہ ڈیویں
 توں میکوں رستہ بھلانہ ڈیویں

ہوا کوں آکھو
 چو ہک پکھیر و سلام ڈیندنی
 تے آہد ہاوی
 میڈے آلھن دے چار لکھ ہن
 اے میڈے لکھڑے اڈانہ ڈیویں
 تو میڈی وسوں وچانہ ڈیویں

ہوا کوں آکھو
 چو مونجھے رُکھ داسلام ہووی
 تے آد ہاوی
 میڈے ساوے کچوچ پتریں دے رنگ نہ چھلیں
 تو ہو لیں گھلیں
 تو میکوں ملیں

ہوا کوں آکھو
 چو تھل دی ٹہری صدا ڈتی ہے
 عجیب تر یہہ ہے
 میڈے تھلو چڑ

ایں تھل دے واسی
 کیس اللہ راسی دا آسراہٹن کے
 لسی جھڑی اڈا گھن آوے
 اے تس مکاوے
 ہولے ہولے اے مست جھولے
 ہوا کوں میڈاوی ہک سنیہا ضرور ڈیسو
 جے کرنہ بھلے
 ہوا کوں آکھو
 چواوندے پاسے دی ول نہ گھلے

○○○

اے زندگی تیں کیا ڈتے
تیں تاں ہُن تھکا ڈتے
ساہ اُدھارا مل گیا ہا
او وی میں ولا ڈتے
عشق تاں چکور کوں
چندر تائیں پُچا ڈتے
ڈینھ اندھارا گھپ ڈکھئے
رات ڈینھ ڈکھا ڈتے
جام زندگی دا وی
کنیں نہ کنیں پلا ڈتے
اساڈا توٹیں وقت ہئی
وقت تاں وِچا ڈتے

○○○

راتیں کیندی یاد دے پڑگاں خونی شعلے تھی ویندے ہن
 یارو اکثر خواب اسہاڑے کولے کولے تھی ویندے ہن
 حالیں منزل بہوں پرتے ہے اپٹے آپ کوں گولن والو
 پیریں پٹھ پھلوئے ہوندن لیراں چولے تھی ویندے ہن
 ہک اٹ ڈٹھی تلی ہے چیرھی دل دے در دبکیندی ہے
 ڈرتوں یاد دے مونجھے پکھنڑوں ٹولے ٹولے تھی ویندے ہن
 توں کیا جاٹیں تیں ہالیں کوئی جھوک اُچو دی نہیں ڈٹھی
 سائیاں باجھتاں بھریے بھاٹ وی کھولے کھولے تھی ویندے ہن

○○○

شام تھیوے تاں زرد تھی وینداں
 میڈے اندر دے ڈر نکل آندن
 ہک تمنا دا سر قلم تھیندے
 بی تمنا دے پر نکل آندن
 میڈے اندر کئی تھل پھپھڑدا پئے
 میڈے پیراں تے سر نکل آندن

○○○

اڈ گئی ہے خوشبو
 سپ ہا ریل وچ
 میل چندرا آپٹا
 اوہا مٹھی میل وچ
 ہر ویلے کوک ٹوک
 دل دے حویل وچ
 خواب خواب تسا ہا
 اکھ دی کمبیل وچ
 دانگیں والی چُنری
 چندرے دی چیل وچ
 چندڑی تلچ گئی
 تانگری دے تیل وچ

گلی کملی

شہر دے گلیاں اچ

رُک رُک

جھک جھک ڈیکھن والی

خانجنتی تے روٹن والی

خانجنتی تے کھلن والی

ایویں لگدے

چیویں شودی

چنی دے کیس پلوں پدھا

بخت پھٹا کے آندی پئی ہے

ہک ہک درتے
 نیر و ہاکے آندی پئی ہے
 اپٹیاں اکھیں اچ
 لہندے سجھدی رتول بھر کے
 آتاں گئی
 اے پتہ نہیں
 کنوں آئی ہے
 کیویں آئی ہے
 سجھوی ایس کوں اپٹے تڑ کے اچ روز بھننندارا ہندا ہے
 رات وی ایس کوں اچٹی جھولی اچ لولی ڈیندی راہندی ہے
 بگلی کملی
 اپٹے مونھ تے بس الویندی راہندی ہے

○○○

کوئی نیناں تا نگ رچی ہے
اچاں تائیں نیندر کچی ہے

اوندے زلفاں کوں چھیڑیا ہس
ہوا پاگل دی مچی ہے

اکھیں وچ خواب پگھرے پگئے
اے بھا اندر دی مچی ہے

توٹیں ہر خواب کوڑا ہا
مگر تعبیر سچی ہے

اچاں وتی دو ناں آویں
سرک ہالے وی کچی ہے

(آصف شام دیاں محبتاں دے ناں)

ہمیشہ دی خیر

چاچا اما موں توں جام ڈیویں
 ایں توں پہلے..... شعور میڈا سجاگ تھیوے
 اے تیڈی ساوی داساواپائی
 تے ساوے پائی دیاں کجھ سببیاں
 نخی دی ساوی دے چار پترے
 ہزار خطرے کوں ٹال ڈیندن
 اے میکوں گونگا بٹا ڈیندیاں ہن
 اے میکوں ڈورا بٹا ڈیندیاں ہن
 میں اپٹا اندر بہار کرٹے

چاچا اما موں توں جام ڈیویں
 حواس وچ رہ کہ نہیں سٹیندے وسیب دے ڈکھ
 عجیب ڈکھ ہن

غریب و سبے دے سٹن نہیں سنگدے

کہیں دے بوچھٹن دے چندرتارے

کہیں اندھارے دی ویل تھئے ہن

کہنہیں دے ونگاں بھینج گئے ہن

کہنہیں دیاں ”ڈگریاں“ کوں گارا لگ پگئے

عجیب ڈکھ ہن

غریب و سبے دے سٹن نہیں سنگدے

چاچا اماموں توں جام ڈیویں

کتنے صدیاں دی ساوی بوہڑ

تے ساوی بوہڑ دے پیٹھ دری

دل اوں دری تے دور چلدے

اماموں چہند امام ہوندے

تے چہندے تھوڈیں تے جام ہوندے

اوہو ہمیشہ دی خیر منگدے

(چاچے اماموں دے لیکھے)

○○○

چہڑھے آپ مُہاڑے ہل ویندن
اُنھاں ڈیواں اچ گلیاں جل ویندن

ساڈے قصے بہوں دردیلے ہن
ساڈے حال تے جگرے ہل ویندن

ہک شخص دا رستہ ڈیھدیں ہونیں
ساکوں روز پچھاویں ڈھل ویندن

اساں چیندی گول اچ بگل گئے ہیں
او ساکوں گول کے ول ویندن

میڈے خط کوں پڑھ کے آکھیا ہس
اتجھیں خط الماری اچ بگل ویندن

○○○

تہا کوں زخم ڈے کے مُسکرا ڈیوٹ دی عادت ہے
 اسا کوں زخم کھا کے وی دُعا ڈیوٹ دی عادت ہے
 نہ چھیڑو دوستو قصہ اساڈی اولیٰ اوں محبت دا
 پرائی ڳالھ تاں سا کوں بھلا ڈیوٹ دی عادت ہے
 کوئی ٹلی وی نہیں وگدی تیڈے دربار دے درتے
 مگر مجبور لوکیں کوں صدا ڈیوٹ دی عادت ہے
 اساڈے شہر دے لوکیں دے ہاں تے خوف چھاپا پئے
 اتھاں ہر شام کوں بھتیاں بُجھا ڈیوٹ دی عادت ہے

○○○

چندرے دی ٹکڑی
 بھولی بھالی مکھڑی
 اُٹھیں والے ٹر گئے
 بندر ای نہیں اکھڑی

ماما حقو

اوندا ہوکا روز سٹیندے
 ڈیہنھ اُبھرٹ توں پہلے پہلے
 بھادیں لکڑ کر دی پئی ہے
 او غربت نال جنگ دے جذبے اج
 منڈی دو منہ پھیر چھڑیندے
 ول او شودا
 وستی وستی پھیری لیندے
 رزق دی گول اج رُلدارا ہندے
 روندارا ہنداء کھلدارا ہندے
 ہک ہک جھگا اُوندی تانگ اج
 اپٹا چلھا دھلدار کھدے

ماما حقو

سبزی والا

پالیں اچ پیر وٹڈیندارا ہندے

ہو ہو کا ڈیندارا ہندے

آواج سستی سبزی گھنو

نت کہیں کندھلی نال کھڑو کے

میں ہک سوچ سچیندارا ہندا

پتے کتلے مامے حقو

غربت دی جنگ ہرویندے ہن

ہو کے ڈیندے مرویندے ہن

گجھارت

”انی سلیمو گئی سلیمو کنئیں سلیمو ڈٹھی
 پانی کولوں پتی نباتاں کول مٹھی“
 ہاڑی سینگھی بندر ہے ایہہ

گجھ گئی گجھ گئی

چارے پاسے گجھ گئی تھئی ہے

گجھ گئی گجھ گئی گجھ گئی دے

وتج

گجھ گئی گھتن والی

گجھ گئی اپٹا اندر گجھ گئی

گجھ گئی اپٹے اندر

○○○

کڈئیں کندھلی کئیں جھاتی اے دیداری تاں ناں تھئی ناں
 گنہ گاریں دی اے کوئی گنہ گاری تاں ناں تھئی ناں
 تیڈے دربار وچ انصاف ٹکراں مار کے مر پگئے
 میڈے وسبے دا سردارا اے سرداری تاں ناں تھئی ناں
 بدن دے رُکھ تے نہیں پھٹھڑی ولا کوئی غاش آساں دی
 ایہوتاں روگ ہوندا ہے اے بیماری تاں ناں تھئی ناں
 گریباں چاک ہے توٹئیں جبیں تیڈی وی زخمی ہے
 فلک سرتے سلامت ہے ول آہ زاری تاں ناں تھئی ناں

○○○

ناں کئی سینگھی نانا سگتاٹی

ہر ہمسئی ہے لسی تاٹی

پیو دا راجہ ہے بے تاجا

ماء دی راٹی پیرو راٹی

دنیا ساری ونگ دے وانگوں

جندڑی شودی ونگو وائی

دل دامان اچ اتلی تس ہے

سکدی سک گئی تن دی لائی

شعر تاں آلھن لفظ پرندے
 بیل غزل دی ہنج دا پائی
 پیوٹی ہے تاں پیوٹی ہے ہس
 کیا چھاٹی تے کیا اٹ چھاٹی
 ول آوے ہا گزریا ویلا
 وقت کوں ڈیوے کوئی بھرکاٹی

سدھی سیندھ

چڈاں تیڈے سو نہیں نا سے تھئے
 ساکوں نندر سکون تے آندی ہی
 کئی تارا ساڈا سو نہاں ناہ
 اساں چندر داناں وی نہی سٹیا
 ساڈی اکھ وچ نیرنگال نہ ہن
 اے حال نہ ہن
 چیرھے پتھر مارٹا والے ہن
 اے لوک سلام کریندے ہن
 ساڈے ناں دی شام منیندے ہن
 ساڈے شہر تے پہرے ہوندے ہن
 ساڈے ناں دے نعرے ہوندے ہن

چڈاں تیڈے سو نہیں نا سے تھئے
 ساڈیاں سدھیاں سیندھاں ہوندیاں ہن
 ساڈیاں عیداں عیداں ہوندیاں ہن

ہک جھوک خیالی ہوندی ہئی
 ہر ڈیٹھ ڈیوالی ہوندی ہئی
 ساڈے منہ تے لالی ہوندی ہئی
 ساڈا بھونیں تے پیرا پورا ہا
 اساں امن سکون تے پئے ہا سے
 اساں لوک تاں وڈی شے ہا سے
 کوئی میلہ ڈیکھن گئے ہا سے
 چڈاں تیڈے سو نہیں تھئے ہا سے
 ایویں تھولا تھولا یا دودے
 کوئی عید ہئی یا ڈیوالی ہئی
 تئیں صورت آن ڈکھالی ہئی
 میں اپٹا آپ سنبھالیا ہا
 میڈے سینے کئی جھا خالی ہئی
 کوئی علم نہ ہا مخمور میڈی
 بر بادی تھیون والی ہئی

(اپنے تھلو چڑیا رنڈرخان اور ادے ناں)

○○○

میڈا اندر چرتیں پھولیا گئے

میڈی ذات پتہ نی کنتے گئی

اے وقت اے کے جھیں موڑتے ہیں

اوقات پتہ نی کنتے گئی

او کھریاں کندھلی ٹپ گئے ہن

او جہات پتہ نی کنتے گئی

او چندر پتہ نی کتھ رُل گئے

او رات پتہ نی کنتے گئی

نیلیاں اکھیں

سٹدے ہا سے

جوگی آلے قصے دے وچ

سٹدے ہا سے

اچھا دھاری ناگن ہے کئی

چئیں ویلھے اوسو سالوں دی تھی ویندی ہے

کئی وی روپ وٹا سگدی ہے

آدم زادوی تھی سگدی ہے

جنیں ویلھے او

آدم زاد دے روپ وچ ہووے

اوں ویلھے او

ہک معصوم جنیں چہرے والی

نیلیاں نیلیاں اکھیں والی

ہک الھڑ مٹیا ردے روپ اچ ہوندی ہے

اچ میکوں احساس تھیا ہے

تیڈیاں اکھیں نیلیاں کیوں ہن

○○○

قتل میڈے دا جتنا چرچا ہا
 لوک اُتنے نہیں آئے تماشے وچ
 کھیڈ کیا ہے اے ڈو جہانیں دی
 ہک تماشہ ہے پئے تماشے وچ
 عمر گزری تاں ایں لگے میکوں
 عمر گزری ہے ہائے تماشے وچ
 ہک تماشے تے چندر چیرا گئے
 کئیں ستارا لہائے تماشے وچ

○○○

ایں محبت نچئی ودی رہی ہے
 ہوش ساڈے اڈئی ودی رہی ہے
 تو قیامت دا صرف سٹدا ہیں
 ساڈے پاسے تاں ائی ودی رہی ہے
 زندگی ہک کمال کیتا ہے
 میڈے لاشے کوں چئی ودی رہی ہے
 اسماں کڈاں دے مر گئے ہوندے
 تیڈی صورت بچئی ودی رہی ہے

بگلاواں

میکوں کیڑھا شوق ہے زندگی دا
 میڈے بگل وچ طوق ہے زندگی دا
 میں پاتن زیور رسمیں دے
 میکوں ریت دے بھورے اچ پالا گئے
 کن آپ گئی کن چھاپ گئی
 کن کنٹھ کن کھٹمالہ گئے
 تس اندری اندر سڑ گئی ہے
 میڈے سینے دریا پالا گئے
 میڈے چک کوں سک ہے چنری دی
 میڈے نال ادا میں لڑ دیاں ہن
 میں چپ کر کے چھڑویندی ہاں
 چڈاں زلفاں والی اچ اڑ دیاں ہن

مونہہ زور ہوا دروازے تے
 ہنٹ کئی کئی بول مریندی ہے
 کڈی تا نگ تکیندی ہے منہ میڈا
 کڈی ویلک جھات کھلیندی ہے
 ہنٹ وٹنی کوں ونگ کھاندى ہے
 بٹ جھا نچھر پیر کپیندی ہے
 میں ہر دیوار دے بگل لگ کے
 رور والویندی راہندی ہاں
 میں اپنے آپ کوں ہووٹ دا
 احساس ڈویندی راہندی ہاں
 اینکوں جیوٹ آکھاں کیا آکھاں
 چویں میں گزریندی راہندی ہاں
 میکوں کیڑھا شوق ہے زندگی دا
 میڈے بگل وچ طوق ہے زندگی دا

○○○

عمر ساری دی اے مزوری نہیں
 ہک تمنا ہے او وی پوری نہیں
 تیڈے ڈیکھن دے کاٹ جیندے ہیں
 ساڈا جیوٹ ایڈا ضروری نہیں

○○○

سمندر دے اشاراں تے ولا اتار نہیں کرٹا
 کڈئیں کچے کناراں تے ولا اتار نہیں کرٹا
 ساڈا پھرہ ہاوستی تے مگر کل رات سم گئے ہیں
 اساں اپٹے جگاراں تے ولا اتار نہیں کرٹا

بھاگ وند

کئی سوسال پرائی پو ہٹ

ماچا

او وی کئی سوسال پرائٹا

دوری، ڈنڈی، ساوی، چھاٹا

مُنڈھ اچ چھلڑ بداماں دے

کلکی اگوں بھولوں دے رنڈ بھوٹی

کڈھدی پٹھی ہے

گوڑی لگر کئی پڑ جیت کے

توٹیں کاٹے.....ودے

کئی سوسال پرائی گھڑی اچ

اچ فرود اتازہ پائی

گھڑی اُتے چھوٹی

نال فقیر دی دھوٹی

بھنوالی

میکوں یاد ہے

کال آیا ہا

ساڈ امال وی منڈی لگپ کے

کنیں پئے دامقسوم بٹیا ہا

میکوں یاد ہے

اچ وی ساڈے کاٹھی آلے بکسے دے وچ

بھوری گاں دی ٹلی پئی ہے

مینہ دیاں کٹیاں کہیں لسکارے ساڑسٹیاں ہن

بابا سئیں وی
 آئے گئے والی
 کئی ڈیہنہاں دی
 اٹ دھوتی او دھوتی چا کے
 کئی دریاویں والے پاسے
 تس دے پھٹ ڈ کھلاون ٹر گئے
 میکوں یاد ہے
 کئی ورہیں دے بعد واول
 پاٹی دی کوسو داسٹن کے
 خط لکھیا ہس
 خط دی چھیکڑی سطر دے وچ
 پچھیا ہاسی
 میڈ اپچر اتیڈے کیتے کیشے آٹاں
 تاڑی مار کے میں آکھیا ہا
 بابا ستیاں
 چابی والی موٹر ہووے

وقت داتر

پل دے پریں اتچ پلدارہ گئے

بھل اتواری

پہلی واری

پورے سال دی کال کر یہہ کوں بھوگ کے

پاٹی دی کنوسو داسٹ کے

میں چٹیں ویلے گھر آیاہاں

میں وی اپٹیں پتر دے کیتے

چابی والی موٹر آنی

بھل

اونہہ میکوں روکے آکھے

باباسئیاں

میں تیکوں پستول آکھیاہی

کڑوا

ساڈے گھر دی ادھ وچ چھکا

چھکے دے وچ تھاں

تھاں وچ میڈا بوڑ

بوڑ پر و تھا تھیا پئے

وقت دے کاں دی کالی اکھ وچ

میڈے ناں دی بوٹی

کیر لے اوں کوں موقع ملسی

بوٹی چھسی

تے اڈ ویسی

○○○

عشق میڈے دا حال کندھلی تے
کون لکھ گئے اے ڳال کندھلی تے

پرلے ویڑھے ہے چندر آ لہندا
مور پیندن دھمال کندھلی تے

میڈیاں راتیں کوں بچھ ڈراون پئے
توں تاں ڈیوے نہ پال کندھلی تے

زخمی طوطے دی لاش پئی ہوئی ہے
ڈیکھ مینو دے نال کندھلی تے

ہسٹ اوں مٹی دی کندھ توں کیا پچھٹاں
کر نہ اتلے سوال کندھلی تے

○○○

تیڈیاں یاداں نشے دے وچ پئین
 ہنج دا قطرہ شراب وچ وچ پئے
 اوندا چہرہ غزل دے وانگوں ہی
 زندگی دے نصاب وچ وچ پئے
 نندر ہاسے خیال توں جھٹن کے
 او تاں لوکیں دے خواب وچ وچ پئے
 چڈاں ایں تھل دی پیاس جاگی ہے
 کئی سمندر سراب وچ وچ پئے

تڑٹی ہوئی تسبیح وانگوں کھنڈ گئی ہے زندگی
کٹھی کرٹی پئے گئی ہے داٹھ داٹھ گول کے

پھالے پھالے تھی گئے پڑا اُمیدیں دا چڈاں
کیا کریسوں ہن اسان کوئی مہاٹا گول کے

کھل وی گھندے ہیں اسان لوکیں کون کھلد اڈ کیکھ کے
رو وی گھندے ہیں کوئی سنگتی پراٹا گول کے

کیا کرے پکھی بھلا ایڈے وڈے طوفان وچ
اُچڑے وٹ دی شاخ تے اپٹا ٹکاٹا گول کے

وت زمانہ کھل پیا ہے پہلا پتھر مار کے
میں جھیاں کوئی پیا کملا سیاٹا گول کے

جگارا

سَم نال سنگداں

بندر نہیں آندی

ہک طوفان ہے

میڈے اندر

جھولا جھولا

تھولا تھولا

تھی کے

ساہ دی صورت نکدرا ہندے

چئیں ڈیہنھ ایس طوفان دی بس تھئی

چئیں ڈیہنھ اندروچ اُکرس تھئی

اونہہ ڈیہنھ بندر سکون تے آسی

سَم نال سنگداں

کھپ

مُد گزری ہے
 پیاہاں بس
 ہکی جھاتے پیاں میں
 یا تاں میں کئی قیمتی شے ہاں
 اتلا میکوں سانجھ کے رکھیس
 ول او آپ وی بگول نہیں سکپیا
 مُد گزری ہے
 پیاں ہاں بس
 ہکی جھاتے پیاہاں میں

○○○

ازلاں توں ساڈی یاری
 او نانگ میں مداری
 رہ ڈنگی میڈی کندھ ڳئی
 ہئی رات دی اُساری

○○○

میڈی آس دا کالا سورج
 روز ڈینہاروں لہندا رہ ڳئے
 گھر دی ڳول اچ رُدا پکھی
 ہر کندھلی تے باھندارہ ڳئے

○○○

سینے دے صحرا دے اندر
موجھ دی کونجھ اڈاری گئی ہے

ہائے میڈی معصوم محبت
کتنے جلدی ماری گئی ہے

کوئی غزل میں آپ نہیں آکھی
لفظ بہ لفظ اُتاری گئی ہے

تو نکھڑیں تاں پتہ لکے
کوئی شے جان توں پیاری گئی ہے

چڈاں وی میں سچ الوائے
میڈو چاٹ اُلاری گئی ہے

○○○

روح ساڈی پار دی
بت اروار دے

پل تاں پرندے ہن
سالیں والی جھار دے

ساز سارے مَر گئے
طلب دی تار دے

پلوں تئیں پیرے ہن
ہنج دی قطار دے

ساہ دی سواری تے
بار ہن بار دے

خیال

اے تیڈے نیناں دے نینواوچ

حسین منظر نظر دے ہوسن

رنگیل چُنری دے چارے پلو

تیڈے خیال اچ اڈر دے ہوسن

تیڈے خیال اچ تاں

توں چو زلفیں دے ول لھیٹیں..... شُکاٹ آندن

تیڈے خیال اچ تاں ونگ تیڈی کوں تیڈی وتی

نصیب تھئی ہے

تیڈے خیال اچ
 توں حُسن دے اوں مقام تے ہیں
 جتھاں ڈساوٹ دی لوڑ کونئی
 تیڈے خیال اچ تاں
 تیڈے کولوں اے تارے پچھ پچھ اُبھر دے ہوسن
 تیڈے خیال اچ تاں
 لوک تیڈے تے مردے ہوسن
 توں!
 تہوں تاں ساکوں پسند آگئیں
 تیڈے تے ساڈے خیالِ ملدن

○○○

میڈے اندر قیامت ہے

میڈی اپنی طبیعت ہے

غزل دا دور چلدا پئے

میکوں تیڈی ضرورت ہے

تیڈی محفل دے وچ زاہد

اچھا میکوں اجازت ہے

اچاں تاٹی میں جیندا ہاں

میاں میڈی شرافت ہے

○○○

روح تاں جوگ اچ رو بگڑی ڳا وے من دی مونجھ رسولی
 بخت اسا کوں کیا لکھا ہا ساڈے گھر ہرنولی
 عشق جنوں دا لیکا ٹپ کے پاگل پن تیں پہنچے
 جگ جمل دی کنجی ہے بہلول دی ہک بڑدولی
 خبر نہیں رکتے ڈاراں لہسن تھل تھئے سینے اندر
 کونجیں وانگوں لتھی آٹ کے مونجھ دی پہلی ٹولی
 منڈھ اچ غور بگھیرے دی ہے آلھن دے وچ نانگ
 ناں کئی پولی باغ دے اندر ناں کئی چوگ چپولی
 میل دی ملکہ چنڈھ وچ بہہ کے چنی چک وچ چتھے
 رقص ہے شام ہے جام ہے ڈھولک ، دبلہ ، واچا دولی
 ساڈ وکون دھیان کرے ہا ذات دے خول اچ ہاسے
 لال دی قیمت کیا لکٹی ہی گندی کنیں نہیں پھولی

قتل

اہج تاں بلبل دی مٹھی پو لی
 مُکاٹ وانگوں سٹیندی پئی ہے
 تے اہج تاں لکری تے
 چڑیاں چلکٹن دے چرک تیں پئے آوازے
 آندن
 تے اہج تاں
 گوڈل دے وچ کھمبوتر وی داٹھ چکے بغیر وڑ بگن

اے کیوں اُداسی ہے

کچھال ڈر ہے

جو چٹ پنچھی دا

لال پر ہے

ہو ادے حیلے تے اڈ دا آندے

فلک توں لہودے پئے ٹیرے ڈھانڈن

تہوں تاں مونجھے ہن لھٹیں وچ

مشوم بچے اے سٹ کراہیں

فلک تے مقتل سجاڈ تا گئے

کہیں پرندے دا قتل تھی گئے

کہیں پرندے دا قتل تھی گئے

○○○

فلک تے ٹکراں ودا مریندا ہا چندر راتیں
 خبر نہیں کیں کوں ودا پگلیندا ہا چندر راتیں
 او کہیں چکوری دے نال گزرے اوئے ڈینھاں تے
 فسانے رو رو ودا سٹیدا ہا چندر راتیں
 او بے دھیانی دے وچ گریبان چاک کر کے
 تے دانگ ہاں دے ودا ڈکھیندا ہا چندر راتیں
 کہیں دی گول اچ او پاگلئیں وانگوں دربر ہا
 تے اپٹے مونھ تے ودا لیندا ہا چندر راتیں
 فلک تے مخمور ہک قیامت ہئی رات چویں
 بھوئیں تے تارے ودا بھکیندا ہا چندر راتیں

○○○

دل اے پیلھوں دا دل چو ہے میڈا
میڈی قبر تے چال تھسی سہی

○○○

کھا گئے ہیں اساں بگھ توں کھنمب آپٹے
دل تاں آہدا ہے لمبی اڈاری کروں
تیڈیاں زلفیں دی کالی گھٹا وس پووے
اپٹے سینے اُتے برف باری کروں

سرائیکو

بگل وچ مٹے سر تے کچھی ہتھ وچ بین
 جنگل جنگل پھر دے ساڈی نانگیں دے نال یاری
 اسماں لوک مداری

سرائیکو

سر تے سہرہ لب تے چپ ہے مونجھا مونجھا گھوٹ
 جج دے اگوں دولی ٹردے دولی پچھوں لوک
 آوے ٹوک توں ٹوک

○○○

شجر پرندے اُڑا ڈتے ہن
 ہوائیں آ لھن وچا ڈتے ہن
 رکتے شیشہ مزاج لوک ہن
 وقت پتھر بٹا ڈتے ہن
 ایں زندگی دے سفر دے نقشے
 کہیں مسافر مٹا ڈتے ہن
 جتھاں محبت دے بر ملے ہن
 فقیر دھوئیں دکھا ڈتے ہن

Alien

پاگل پاگل چہرے والے
 ناں خیمے ناں دیرے والے
 رتے رتے اکھیں دے وچ
 ناں کوئی خواب نہ آساں ہوندن
 سینے وچ ارداساں ہوندن
 کھنڈیاں کھنڈیاں زلفاں دے وچ
 تھوڑی تھوڑی مٹی بھر کے
 لگیاں لگیاں گلگیاں گولوں
 گلگیاں دے وچ تھلیاں گولوں
 سرٹکاں سرٹکاں ساڈیاں سرٹکاں
 جھٹکاں جھٹکاں جگ دیاں جھٹکاں
 اساں لوگ نشئی مخلوق ہیں
 ہی مخلوق ہیں

(ملدے ہوئے مزاج دے پہلی قیصر ساحل دے ناں)

○○○

دیر تائیں ہلدی ہوئی لاٹ ڈٹھے میڈو
 کوئی ڈیوا اندھار غرپ کر گئے
 مفلسی قتل کیتا ہے بچپن میڈا
 میڈا ہر شوق رو رو کے چپ کر گئے

○○○

رُخ بدلا پئے کنئیں سمندر دا
 یا تماشا ہے میڈے اندر دا
 آپ کوں پی کے تھی امر ویسو
 قول اے وی ہے کنئیں قلندر دا

○○○

اساں پلوں پُسائے ہا سے اے قصے پہوں پراٹے ہن
 کیویں برباد تھئے ہا سے اے قصے پہوں پراٹے ہن
 جڈاں جھڑکاں دیاں جھڑیاں وچ سچن پتھریں دی بارش ہی
 تیڈی وتی دو گئے ہا سے اے قصے پہوں پراٹے ہن
 اساں اوہے شکاری ہیں بھلا جنگلیں توں ڈردے ہیں
 جڈاں بھولوں نچائے ہا سے اے قصے پہوں پراٹے ہن
 خبر نہیں شہر دے پاروں تماشا ہا کہ میلہ ہا
 اُتھنیں اکھیاں ملائے ہا سے اے قصے پہوں پراٹے ہن
 عجب مخمور محشر ہا جڈاں شہروں بدر تھئے ہیں
 وڈے ماتم مچے ہا سے اے قصے پہوں پراٹے ہن

سجھ پچھاویں پٹ پگئے

نور اُسورکوں

دھمی دھمی

لگر پوہ دی سینے پا کے

مُری چا کے

بھاٹے داد رکھول چھڑ بندے

نت وانگوں پھل دار کندوری اچ

ڈو گو گے تے ساگ رتو کا

نال پھتکی پاٹی والی

مونہہ تے کجھ مسکان سجا کے

ادھڑی پدھڑی گڈی پا کے

اجڑ چھیڑو چھیڑ چھڑ بندے

ول رستے وچ

مال وی چردے رہ ویندے ہن

مُری وچدی رہ ویندی ہے

اجڑ رلدے رہ ویندے ہن

ہک چھیڑوتوں پیا چھیڑو

ہک اجڑتوں پیا اجڑ

انج تھیندن تاں اتلا آدھن

ولداسجھ کچھاویں پٹ پگئے

وت انج ہک ڈینھ پیا گھٹ پگئے

○○○

اوندی اُچی حویلی ہے

مگر ساڈی سہیلی ہے

اساڈی سیندھ ہے میلی

توٹیں جو یار تیلی ہے

اوندا جو بن جنوں وچ ہے

اوندی مستی اویلی ہے

اساں کولے توں ہولے ہیں

تے او ہیراں دی تھیلی ہے

اساں تھوڈیں تے رُل وُجھتے

ساڈی زندگی پھیلی ہے

ڳول

اسان تاں اوہیں چو فریریں نکھتے
 تے ول نماشیں کول گھر نہ ولے
 اسان تاں پُرشا لوکیں وانگول
 اسان تاں جنگل مزاج لوک ہیں
 اساڙے پیراں تے پھٹ نیں تھیندے
 اساڙے پیراں تے چھالے کوئی
 اساکوں منزل دی کوئی خبر نیں
 اساڙے کہیں جھا حوالے کوئی
 اسان زمانے دے رول سانول

چے ڳول سڪدیں تاں ڳول سانول
 اساں تاں جوگی ہیں جوگ دے وچ
 کہیں روگ دے وچ کہیں سوگ دے وچ
 اساں کہیں قصے دا حصہ ہسے

اساڙے سر تے چھپوڻ چھپا آلا تاج ہوندے
 اساڙے ادنیاتے راج ہوندے
 اساں زمانے کون ڏیکھ سگدوں
 اساں تاں ہیں تیڈے کول سانول
 تون خود کول اتنا نہ رول سانول
 چے ڳول سڪدیں تاں ڳول سانول
 (رفیق تاجب قلندردی نذر)

○○○

اساں ایویں یکدم اُچڑ ویسوں
 کئی علم نہ ہا بربادی دا
 میڈی انگل تاکی اچ آ گئی ہے
 میکیوں شوق جو ہا آزادی دا
 وت ڈھول دے ہاں تے لاڑے ہن
 وت ماتم ہے کیں شادی دا
 میڈے خواب دی ملکہ مر گئی ہے
 ہے ہاں اچ شور منادی دا
 اچ وت قصہ سٹوا ساکوں
 کہیں پھلیں بادشزادی دا

○○○

توٹیں جو ساہ اُدھارے ہن
 مگر ہر کیں کو پیارے ہن
 میڈی وتی دا بچھ مر پگئے
 میڈی وتی اندھارے ہن
 قیامت ہے اشارے تے
 قیامت دے اشارے ہن
 اندر اتلا اندھارا ہے
 اکھیں تاٹی ستارے ہن
 ساڈی وحشت ڈسیندی ہے
 اساں محشر گزارے ہن
 میں غزلاں نال بھائیں لیاں
 میڈے اندر انکارے ہن

○○○

دل دے مہمان قتل تھی گئے ہن
 سارے ارمان قتل تھی گئے ہن
 ہن فقیری یتیم تھی گئی ہے
 ساڈے وجدان قتل تھی گئے ہن
 تیڈے خوابیں دے اکھ تے پہرے ہن
 در تے دربان قتل تھی گئے ہن
 ہاں توں ساوٹ دی ہاٹھ نکلی ہے
 اکھ دے دامان قتل تھی گئے ہن

جھلار

بابا سئیں فرمیںدے ہن
 ساڈ او یلا چنگا ویلا ہئی
 ساڈ او یلا سادا ویلا ہئی
 ساڈے ویلے پگ دی قیمت ہئی
 ساڈے ویلے گالھ انگوٹھا ہئی
 ساڈے ویلے پردہ اکھ اچ ہئی
 ساڈے ویلے گھراں اچ باریاں ہن
 ساڈے ویلے یاریاں، یاریاں ہن
 ساڈے ویلے قاصد کچھٹوں ہن
 ساڈے ویلے وقت چچاویں اچ ہا
 دھوں ڈس ڈس یندا ہا وسوں دی
 ساکوں تارے رستہ لیندے ہن

اے بابا سئیں فرمیںدے ہن
 جتھ شہر دا چوک ہے اوں ویلے
 اتھ ساڈے جوڑے واہندے ہن
 جتھ کوٹھی ہے سرداراں دی
 ایں جھاتے پو ہڑ ہوندی ہئی
 جتھاں ہاڑاں چ مال پدھیندا ہا

اے بابا سئیں فرمیںدے ہن
 ساڈے گھر دے نال کراڑاں دا
 ہک کھوہ ہئی واہنداراہندا ہئی
 ہک چھٹ درباری لٹھاں دی
 اتھ پاٹی آٹن کے پیندی ہئی
 اوویلا پیار پریت دا ہئی
 نہ لٹھے کلمہ پڑھدے ہن
 نہ اوپاٹی کافر ہئی

(نکلے بھرا قمر العارف لکھے)

○○○

تو نکھڑیا ہیں تو پچھتاں سہی میں کیا محسوس کیتا ہے
 میں اپنی ذات دے اندر خلا محسوس کیتا ہے
 تو تیں قاتل دا علم ہامی تو تیں قتلج و نچٹا ہا
 میں اوندے جرم کوں اوندی ادا محسوس کیتا ہے
 میڈی روح وچ رواں راہندے اُندا احساس ہر ویلے
 میں اوں کوں ڈیکھ ناں سنگدا بھلا محسوس کیتا ہے
 میڈی توبہ اوندی ذات اچ کہیں شے دی کمی کائنی
 محبت دی کمی کوں پر خدا محسوس کیتا ہے
 میڈے اندر دی دنیا وچ عجب چپ دے تماشے ہن
 میں تنہائی دے قدمیں دا الا محسوس کیتا ہے

○○○

شہر کوئی دفن تھی گئے شاید
میڈی وستی دی پاک نکھتی ہے

سیندھ میڈی دی انت قاتل تاں
میڈیں زلفیں دی خاک نکھتی ہے

یا تاں ساڈا مزاج سادا ہا
یا اے دنیا چلاک نکھتی ہے

خاب ڈٹھا ہی جدائی دا
نیندر کتنی سجاک نکھتی ہے

○○○

چویں کہیں جوگی دی پچھی وچ کئی ہک ادھ نانگ ضروری ہے
 تیڈا غم وی ساڈے ہاں دے وچ بس اسے وانگ ضروری ہے
 تو ماتم یا گراٹ سمجھ ایں عشق دے اپٹے فرض ہوندن
 کجھ نیراں نال وضو کر کے کفتاں دی بانگ ضروری ہے
 متاں نظریں وچ نظر تچ ونچیں کہیں شام توں کالک منگ کے لا
 تیڈے چلکدے چندری چہرے تے ہک کالا دانگ ضروری ہے

○○○

اساں برباد نہیں تھیندے تیڈیاں اکھیں دے منظر وچ
 ساڈے اُچوٹ دا اے پہلا نظارا پئی خدا حافظ
 اساں مخمور کھڑسوں نہیں ولا کندھلی دے اولے تے
 کھلی تاکی دے وچ ہک ہک اشارا پئی خدا حافظ

○○○

پاٹی بھرنیدیں مر گیاں
 ساڈیاں تاں نسلان شودیاں
 کئی آ پویسی سانوٹی
 اُٹھیں دے پگل چکاوڈیاں

○○○

کوئی اسا کوں کھڑا گیا ہی
 قطار دے وچ گزار ائے ہیں
 اساں کنیں ویک دی ویدھ دے وچ
 ترمیمدے اکھیں وسار ائے ہیں

○○○

چڈاں پرواز دوآلروں ہوا پریں کوں چمدی ہے
 چتھاں اسمان مک ویندن اساں اوتیں سفر کیتن
 اساں اپٹے جگر دے وچ محبت پال رکھی ہے
 ایں ہک معصوم چئیں ڈیوے طوفاناں نال شرکیتن

○○○

اپٹے پیرے سنبھال کے رکھوں
ساڈے پیرے تے لوک ٹڑٹے ہن

ساڈے بگل اچ سریر دے تمنے
ساڈے بگل اچ ہزار مرٹے ہن

بس فقیری دی راند باقی ہے
حالیں تن دے لباس گلٹے ہن

اساں تیڈے وسیب وچ آسوں
اچاں پتھر وی آن جھلٹے ہن

بک قلم نال سر قلم تھیسن
بک قلم نال لوگ بچٹے ہن

غیور باغی ناویں

اساں امن دی جھل اچ نیندر ہاسے
 بے خبری وچ طوفان آ پئے
 ساڈی چھت ڈھاوٹ دی ڈھل ہئی پئی
 ساڈے سر تے تاں اسمان آ پئے

○○○

اے سچ ہے مونجھ مریندی ہے
 اے گندری ہاں گدریندی ہے
 ہک تاکی کھلی کھڑ گئی ہے
 ہک مندھری جھاتیاں پیندی ہے
 کوئی چنگ ہوا کوں لگ گئی ہے
 ودی ڈیوے آپ پلیندی ہے
 مخمور میں اُچڑاں ایں اُچڑاں
 کائنات گواہی ڈیندی ہے

رگ رگ خشک ہے

اساں اپنی پٹھک دی کنیں چندھ وچ

چُپ پٹھے ہیں ذہن تے توں ہیں

ساڈے کش ہن، کش توں کش ہن

دھوں ای دھوں ہے

دُھوں اچ مُشک ہے

رگ رگ خشک ہے

○○○

اساں لوک ہیں لوک لُگے پُڑ گے
ساڈے گھر کيہاں گھر دے ویڑھے کيہاں

دل دے بھورے دے وچ پیار پلدا ریہے
یار مل نی سکيا ول نکھیرے کيہاں

نہ تاں عاشق ہسے ناں رقبیں وچوں
پیار کوئی تے نفرت وی نہیں کر سگے

اساں رُسے وی نہیں ول منچوں کيہاں
پھوں قاصد دے ہتھ خط سنہیڑے کيہاں

میں تاں مٹی دی کندھ ہم میڈا ایرا بھر گئے
 تے سینے تے ہن کل ڈلیکاں میڈے
 توں سہارا نیں بڈا تاں ہر دم نہ بن
 لڈی کندھلی کوں ڈیندا ہیں دھیڑے کہاں
 ول لسک لسکی ہے میڈی راکھی اُتے
 ول ہے بدلیں دا مخمور گجکار دی
 میڈی راکھی تاں پر دی نی سنبھلی ولا
 ول نناویں دے ائے ہن سنیھڑے کہاں

اوکوں جاڈدا ہم اے میں ہوساں میڈی جاٹ سناٹا توں پہوں پہلے
 میڈے وسے اچ کلا آیا ہا میڈی سنبھل واٹ توں پہوں پہلے
 ہر بھردی کندھ توں پچھ سکدیں اے جھائیں جھوک سڈیندے ہن
 میڈی وتی اچ وسدا بھاٹ وی ہا ایں اچوے بھاٹ توں پہوں پہلے
 ویران چمن ہے چیتے دا میڈی سوچ دی مینا مر گئی ہے
 تن سول دی سوی کھا گئی ہے برہوں دے کاٹ توں پہوں پہلے
 بے رحم شکاری کھل تاں نہیں توں ڈیکھ کے خالی آلھٹے کوں
 اتھ پکھٹوں بھاچو چکدے ہن تیڈے تیر کماٹ توں پہوں پہلے
 مخمور اندھارے نہیں بھاندے اساں شام دے ڈرے ہوئے لوک ہسے
 اساں ویک ویک بند کیتا ہے ڈینھ دے لہٹ توں پہوں پہلے

اللہ راسی

فزردی تازی ہو ادے وچ
 کڈ ہوں چیرکاں چنبیلی دیاں
 کڈ ہوں چڑیاں دے ماتم ہن
 کڈ ہوں کونل دے کوکاں ہن
 کڈ ہوں ساول نظر دی نہیں
 کڈ ہوں رقص ہن خزائیں دے
 کڈ ہوں بھنوریں دے لاشاں ہن
 غلابیں تے خراشاں ہن

کڈ ہوں تتلیں دے پر پئے ہن

کڈ ہوں بلبل دے نالے ہن

تاں

وت مخمور اے ڳالھیں ساکوں اقبال کیوں آکھن

وطن وی ہک چمن ہوندے

وطن جے کر چمن ہے تاں

چمن کیندے حوالے ہے

وطن کیندے حوالے ہے

○○○

دل دے اندر اے ڈر جھیاں کیوں ہے
کنیں پری دا اثر جھیاں کیوں ہے
کیوں اداسی ہے دل دی وتی وچ
اے چُپ چپاتے نگر جھیاں کیوں ہے
ڈیکھ گھن رنگ کالے پتھر دا
سوچ تیڈے جگر جھیاں کیوں ہے
کجھاں ڈر ہے جو پتر پیلے ہن
ہر شجر بے ثمر جھیاں کیوں ہے
رودا مخمور کیندے کیتے رہیں
پلوں اچ تیڈا تر جھیاں کیوں ہے

سک

ہاڑدی ہاٹھی

ہٹھ کر گئی ہے

ساواں شرموں پیلا تھی گئے

تیلا تیل ساوے تیلے

باقی پیلے

جھمیریں سڑیاں لڑیاں مارن

پیلے پترے تڑیاں مارن

مارے دردی ویلک وچوں

جھاتی پا کے

چوری چوری بہر دامنظر ڈیدھے راہندوں

بھل

بارش وچ کھیڈ نہ سگپوں

وڈ کے آدھن

بہر نہ نکلو

بارش دے وچ نا نگ نکلدن

او ہتھ چاوے اوندے ہتھیں اشارے تڑٹ کے ڈھاندے ہن
 تے اوندے ہک اشارے تے ستارے تڑٹ کے ڈھاندے ہن
 اوندے اکھیں دے وچ اچ کل ولا شوخی دا موسم ہے
 اوندے اکھیں دے منظر وچ نظارے تڑٹ کے ڈھاندے ہن
 جیویں کہیں سر پھرے جھولے ہلایا ہے غلابیں کون
 ایویں تھوڈیں توں چھک چھک دے ٹھکارے تڑٹ کے ڈھاندے ہن
 ایویں تڑٹ تڑٹ کے ڈھاندے ہیں اساں تاں آپٹے آپ اچ
 جیویں دریا دے دریا وچ کنارے تڑٹ کے ڈھاندے ہن
 اساں بے موسمی بارش دے او بد بخت قطرے ہیں
 چپڑھے اسمان تے رُل رُل اوارے تڑٹ کے ڈھاندے ہن

بے خبری

موتی جندڑی کیوں پھل چینی

اورت نہی ساوے پتراں دی

او بے رحمی دا موسم ہئی

ہن وینٹ ہوادے ہر پاسوں

سا کوں موت ڈراوے ڈیندی ہئی

سا کوں زندگی ایس چکویندی ہئی

ساڈی چیک اسمان بلیندی ہئی

ہاں خالی ویڑھے وانگوں ہی
 کہیں اُچڑے دیرے وانگوں ہی
 کئی چُپ چودھاروں نچدی ہی
 کئی واران دھارے ڈنگ مارن
 کئی اٹن سو نہیں آوازے ہن
 ساڈی اکھ دی بند راڈنی؛ کئی ہی
 ساڈے اندر تیلی لئی؛ کئی ہی
 کہیں اے چیاں زہر پلایا ہا
 ساڈی رَگ رَگ نیلی تھی؛ کئی ہی
 چئیں ویلے ہوش اج ائے ہا سے
 کئی علم نہیں کنتے گئے ہا سے

○○○

ہے اکھیں تانگ پرنی کوئی

میڈی ہنج ، ہنج براتی ہے

خبر نہیں چاندی اچ کیوں

تیڈی تصویر چاتی ہے

میڈا قاتل کوئی او تاں نہیں

اوندے ہتھیں دی کاتی ہے

اساڈا جام نیلا ہی

کنیں اے جھنیں زہر پاتی ہے

پکھٹوں

نہ ٹولی رہی نہ پولی رہی
 چنچ چور دمانی پکھٹوں ہیں
 اڈنیں سنگدے کھمب کھا گئے ہیں
 مجبور دمانی پکھٹوں ہیں
 ساڈے پریں اچ تر یہہ توں مرویندن
 کئی پور دمانی پکھٹوں ہیں
 اساں بکھ توں آلھٹیں چگ گئے ہیں
 مخمور دمانی پکھٹوں ہیں

متمام

کچھ زخمی زخمی یاداں ہن
 فریاداں ہن
 کچھ ہار ان کچھ زنزیراں ہن
 کچھ خط ہن کچھ تصویراں ہن
 چوگردوں مونجھے منظر ہن
 کئی درد جگر دے اندر ہن
 ساڈے سینے بہوں چچلا راہندے
 ایویں لگدے چھیکڑی ساہ راہندے
 ساڈا اکیا راہندے

کمبارا

کل رات کوں میڈے تھوڈیں تے
 اوندنا ناں کھیڈا ہے چرکے تیں
 اوندی یاد دے خمرے نپ نپ کے
 میڈا ہاں کھیڈا ہے چرکے تیں
 ہنٹ موسم نہیں ہک موسم ہئی
 ساڈے ناں دی تاڑی وچدی ہئی
 ہک رات دا منظر یاد چو ائے
 میڈے روح دی کندھی کنب گئی ہے
 ہک ہتھ بندرہئی اوندے ہتھ دے وچ
 پیا ہتھ حیران ہئی سر پٹھوں
 موئے نیناں ہن تماشے وچ
 اوندے ساہ اچ سیک ہا اے جتلا
 چویں کئی دوزخ ساہ گھندیں ہوئیں
 اسمان کوں ساڑ سٹیندی ہے
 ایویں ساری رات جگیدیا رھے

کئی کئی اتار ڈیویندا ڈیویندا
 او جے تئیں جاگدا ریہا ہا
 میکوں ایویں لگدا پیا ہا
 چویں ہے کائنات جگارے وچ
 کہیں کالے شوش اندھارے وچ
 اوندیاں زلفاں شوکدیاں پئیاں ہن
 چہڑھیاں میکوں لڑدیاں رہیاں ہن
 بے چینی ہاں اچ دنگدی ہئی
 ایویں سٹے سٹے آکھیا ہس
 میڈی بانہہ دے اُتے آکھیا ہس
 توں ساکوں مل پئیں جی پئے ہیں
 میں اکھیں نوٹ کے سم پئیاں
 ول ہاں تے سُم کے آکھیا ہم
 اوندے ہتھ کوں چم کے آکھیا ہم
 ہر شے دا موسم ہوندا ہے
 انسان دا موسم نہیں ہوندا

(ندیم قریشی دی محبت دے ناں)

○○○

سچائی سولی تے بچٹی ہے عداوت پہوں ضروری ہے
 اسماں حق دا علم چیسوں بغاوت پہوں ضروری ہے
 ساڈے آغاز دیاں سٹراں تیڈے چہرے دے ورتے تے
 فزر دا وقت ہے سانول تلاوت پہوں ضروری ہے
 اسماں تاں زندگی وی کہیں دے ناویں دان کر چھوڑی
 دلیں دے بادشاہ چو تھئے سخاوت پہوں ضروری ہے

جنون

ساڈی چکوری کوں اپٹے کھمباں تے ناز بہوں ہے
بھل

اڈتاں پئی ہے تے ول نہیں سنگدی
ہو ادے چاٹاں کوں جھل نہیں سگدی
فلک کوں آکھو

زنجیر پاوے او اپٹے چندرے دی چاندٹی کوں
ساڈی چکوری

جولاڈ دے وچ جوان تھئی ہے
تہوں تاں بھورے دے آدھی آلے آندھارے
کمرے توں بہر نہیں آئی

فلک دی ادھ وچ اے ڈرنہ ونچے
کتھنیں اے اڈ دے تے مر نہ ونچے

این دے تماشے توں بے خبر تھی تے
پر تے مونہہ کر کے ٹردا ہویا
ایہہ چندرکتے سکون وچ ہے
مگر اے شودی جنون وچ ہے

چکلدی چڑی

کہیں چُپ دے وچ اَن چک ڈر توں
 احساس دی چڑی چکلدی ہئی
 میڈے من دی ساوی لکری تے
 وسواس دی چڑی چکلدی ہئی
 ہر پھپھڑے پُھل دے سینے وچ
 ارداس دی چڑی چکلدی ہئی
 ہک باغ ہئی باغ تباہ تھی گئے
 ہر آس دی چڑی چکلدی ہئی

انت

اچ یا دیں دے غستان وچوں
آگزرے وقت دے ٹوٹے چوں
ہک لاش بٹاؤں
دل وین کروں

○○○

میڈیاں چیکاں اجایاں ہن
میڈی دھاں بے اثر گئی ہے

اے کیوں قبریں تے ڈیوے ہن
اے کیندی لاش ڈر گئی ہے

مجت دی گھنگوٹی وچ
میڈی ہر آس مر گئی ہے

نظر ایڈی کئی ظالم ہے
اے پتھر پار کر گئی ہے

ولا مونجھیں دے ماتم ہن
کتھنیں کئی مونجھ مر گئی ہے

ہوا ہوا میڈے دل ربا کوں دُعا وی ڈیویں سلام ڈیویں
 دلیں دے قاتل تے بے وفا کوں دُعا وی ڈیویں سلام ڈیویں
 میں چیدے جھولے جھلٹ دے کیتے زمانہ تھی گئے جوڑیاں کھولن
 توں اوندے پاسے دی اوں ہوا کوں دُعا وی ڈیویں سلام ڈیویں
 چہیں کنڈے سٹ کے نشانی لئی ہے جو اسے رستے تے ٹردا آویں
 اوں رستے میڈے دے رہنما کوں دُعا وی ڈیویں سلام ڈیویں
 اونیلے اکھیں نشیلے اکھیں نہیں اکھیں شکھیں کوئی قتل گاہ ہے
 پری نماتے حسیں بلا کوں دُعا وی ڈیویں سلام ڈیویں

ہٹ بھانٹ بن کے مچ گئی ہے چڑھی چٹنگ بھاون بھل گئے ہیں
 اساں سینے دے غستان دے وچ ہک غم دناون بھل گئے ہیں
 کہیں سکی شاخ تے پہہ کے ہٹ اے بلبل وینٹ سٹا ساکوں
 ساڈے اندر محشر محشر ہے اساں جھمیریں گاؤن بھل گئے ہیں
 ساڈے در تے غربت وال کھنڈا ول پیر دگیر کے سُم گئی ہے
 نہیں کپڑے پاؤن یاد رہیا اساں عید مناؤن بھل گئے ہیں
 زردار دا پہلی کل کیتے ساکوں ڈے گئے حیلہ روزی دا
 اوند اظلم ڈساؤن بھل گئے ہیں اساں پھٹ ڈکھلاؤن بھل گئے ہیں
 ہٹ سچ الوؤں تاں کیا الوؤں اے لوک زباناں چھک گھندن
 محمور ایں گوئی وستی وچ اساں لوک الاؤن بھل گئے ہیں

تنختی

ہک ویلھا ہا پرواز ساڈی
 اسمان توں پرتے ہوندی ہئی
 نہ غم دے غضب دی چس پئی ہئی
 نہ چوٹ جگر تے ہوندی ہئی
 کڈی میلے شہر اچ لگدے ہن
 کڈی محفل برتے ہوندی ہئی
 چیرھی تنختی قبر تے لگ بگئی ہے
 ایہا تنختی درتے ہوندی ہئی

پبلی کیشنز

سپت سنڈھو پبلی کیشنز کی مطبوعات

30 روپے	کاشف رحمن کاشف	ادائے جمال
80 روپے	سعید اختر	وسا کھ (ایوارڈ یافتہ)
120 روپے	شہاب صفدر	لہریں لیتی پیاس (ایوارڈ یافتہ)
120 روپے	غفار بابر	نمکیات (مزاحیہ)
200 روپے	غفار بابر	چاند چینیلی
40 روپے	مظہر تابش	ٹھیڑیاں (سرائیکی)
40 روپے	مخزور قلندری	خزاں دی جھڑک (ایوارڈ یافتہ)
100 روپے	طاہر شیرازی	انحراف (ایوارڈ یافتہ)
150 روپے	غفار بابر	پھل کنڈے (سرائیکی)
300 روپے	زیبا محسود	پارس
180 روپے	ڈاکٹر شاہد مسعود خٹک	پاکستانی معاشرہ
120 روپے	خالد مصطفیٰ	خواب لہلہانے لگے
150 روپے	طاہر شیرازی	ماسوا
80 روپے	بہرام ساحل	تلاطم
100 روپے	غلام عباس سیال	خوشبو کا سفر (سفر نامہ)
150 روپے	ابرار عقیل	مچ (سرائیکی)
200 روپے	کامی شاہ	تجھ بن ذات ادھوری ہے
150 روپے	عصمت کوئل	تیڈے کم آسوں (سرائیکی)
300 روپے	طاہر شیرازی	جاتراں (ایوارڈ یافتہ)
250 روپے	عبداللہ یزدانی	البتہ (ایوارڈ یافتہ)
600 روپے	صادق اللہ خان	The Voices
250 روپے	سعید احمد اختر	پچھ تو بک جاؤں
200 روپے	منیر احمد فردوس	زندگی چہرہ مانگتی ہے

250 روپے	محمد ظہیر احمد	لکار (ایوارڈ یافتہ)
300 روپے	غلام عباس سیال	گلی کملی کے دیس میں
400 روپے	غلام عباس سیال	جوہم پہ گزری (ایوارڈ یافتہ)
300 روپے	کاظم شاہ نازک	پازیب (سرائیکی)
250 روپے	ارشاد حسین شاہ	دل پوشوری
300 روپے	تسلیم فیروز	ڈیرہ کا ادبی ماحول
500 روپے	غلام عباس سیال	ڈیرہ اسماعیل خان گزٹیبیر
500 روپے	ملک آصف سیال	تیڈی بھلی وارہووے
300 روپے	جمشید ناصر	ناد
300 روپے	کلام غلام فقیر	فیضان فقیر
500 روپے	ملک آصف سیال	حکم ہے خداداد
300 روپے	غلام عباس سیال	ڈیرہ اسماعیل خان دریا پار
400 روپے	سعید اختر	رنگولی (سرائیکی)
400 روپے	مخوڑ قلندری	ترشنا
زیر ترتیب	ملک آصف سیال	کھوٹ پکڑاؤں
زیر ترتیب	کاشف رحمن کاشف	سمٹی سمٹی دھوپ
زیر ترتیب	سعید اختر	دام خیر
زیر ترتیب	طاہر شیرازی	تمام
زیر ترتیب	کلام غلام فقیر	جہان فقیر
زیر ترتیب	ملک آصف سیال	اتوں لیتھے ڈولنگ
زیر ترتیب	ملک آصف سیال	واہ واہ ہے اللہ بادشاہ ہے

خوبصورت اور معیاری کتابیں چھپوانے کیلئے رابطہ کریں

پبلی کیشنز

بھیا بک سنٹر، چھوٹا بازار، ڈیرہ اسماعیل خان

Email: kashifrehman80@gmail.com, Cell: 0333-996-5535